

kládati ony, jež mají základ v povaze příslušného pozemku. Tomu nasvědčuje i ustanovení § 47 stav. řádu jednající o příčinách, ze kterých může býti odepřeno povolení ke stavbě na pozemku, kde není třeba předem povolení parcelačního. Vzhledem k tomu jest zřejmo, že v daném případě odepření parcelačního povolení, resp. prohlášení sporných pozemků za nezastavitelné s ohledem na to, že jich bude třeba pro rozšiřování okresní nemocnice, nemá ve stav. řádě opory, nehledě ani k tomu, že jest samo o sobě v odporu, prohlašujíc pozemky ty za nezastavitelné, ale připouštějíc je za způsobilé k zastavění pro účely okresní nemocnice.«

O stížnosti nss uvážil: — — — —

Ve věci bylo uvážiti, zda okres jako soused — jen v této vlastnosti vystupoval a mohl vystupovati — má subj. právo na to, aby při parcelaci sousedního pozemku byl vydán z veřejných důvodů zastavovací zákaz podle § 13 odst. 2 stav. řádu. Takového všeobecného, již z ustanovení stav. řádu vyplývajícího nároku však není, jak nss vyslovil s hlediska stavebního řádu pro Prahu již v nál. Boh. A 1508/22. Totéž platí i v příčině stav. řádu českého z r. 1889, jehož předpisy o právním postavení sousedů ve věcech stavebních jsou ovládány stejnými zásadami jako ustanovení stav. řádu pražského. Zejména nároku takového nelze vyvozovati z ustanovení § 13 odst. 2 stav. ř., poněvadž tímto předpisem nestali se sousedé nositeli ochrany veřejných zájmů, nýbrž jich ochranu ponechává předpis ten úřadům, povolaným k provádění stav. řádu. Že by tu šlo o nárok z nějakého zvláštního aktu stav. úřadu (na př. již vydané všeobecné zastavovací předpisy) nebo z nějakého speciálního předpisu stav. řádu (na př. v příčině výšky budov), jichž účelem jest i ochrana sousedů, se ve stížnosti netvídí.

Nss nemohl proto v nař. rozhodnutí naléztí porušení subj. práv st-le a zamítl stížnost pro bezdůvodnost.

Č. 10.342.

Živnostenské právo: Podle kterých znaků jest posuzovati povahu živn. podniku jako továrního?

(Nález ze dne 11. února 1933 č. 20.773/32.)

Prejudikatura: Boh. A 4955/25.

Věc: Firma Jakub S., spol. s r. o. v Brně proti ministerstvu obchodu o tovární ráz pekařského podniku.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Dne 1. října 1927 oznámila stěžující si firma městské radě v Brně jako úřadu živn., že bude provozovati v domě... pekárnu, která byla v poslední době jako tovární podnik provozována Františkem Z., a žádala, aby tovární provoz byl vzat na vědomí. Po provedeném šetření vydala zsp v Brně dne 5. listopadu 1928 toto rozhodnutí: »Ježto vzešla pochybnost o rázu pekařského podniku fy. Jakub S., spol. s r. o. v Brně, rozhoduje zsp ve smyslu § 1 odst. 4 živn. ř. po slyšení korporací tam

uvedených, že zmíněný podnik nemá povahy výroby tovární. Podle provedeného šetření nejsou vzhledem k malému počtu dělníků tam zaměstnaných (asi 8), k poměrně nízkému investovanému kapitálu a vzhledem k okolnosti, že není provedena dokonalá dělba práce, dány známky továrního provozu a nelze proto tomuto podniku přiznati povahu výroby tovární.« Nař. rozhodnutím bylo podané odvolání zamítnuto z důvodů v odpor vzatého rozhodnutí.

O stížnosti uvážil nss toto:

Na sporu je otázka, zda podnik stěžující si firmy je podnikem po továrensku provozovaným a na základě toho vyloučeným podle odst. 5 § 1 živn. ř. z platných předpisů vztahujících se na živnosti řemeslné.

Ježto živn. řád sám pojem podniku továrního blíže nevymezuje a výnos býv. min. obch. z 18. července 1883 č. 22.037, jenž obsahuje směrnice pro řešení otázky, má-li určitý závod charakter podniku továrního či nikoliv, není závaznou právní normou, nýbrž má jen povahu pouhé vnitřní instrukce pro podřízené úřady, dlužno při stanovení znaků podniku továrního vycházeti z toho, jaký jest obecný, resp. národohospodářský význam výrazu, o nějž tu jde. V tomto směru jest chápán podnik tovární jak v mluvě obecné, tak ve vědě národohospodářské jako takový podnik výrobní, v němž se provádí výroba značnějšího rozsahu ve společných pracovních místnostech pomocí strojů. Se značným rozsahem výroby souvisí užívání většího počtu dělnictva, provedení detailní dělby práce uvnitř závodu, rozdělení pracovních místností na více oddělení podle zvláštního jejich účelu, předpis vyšší sazby daňové, výroba zboží na sklad, jeho prodej ve velkém a pod.

Při posuzování jednotlivého případu nutno ovšem vyšetřiti a vzíti v úvahu všechny ony rozhodné momenty a podle toho pak uvážiti, zda dotýčný podnik má povahu výroby tovární či nikoliv; tím však není řečeno, že, chybí-li některý z nich, nemohlo by již býti uznáno, že jde o podnik tovární, neboť v takovém případě může nedostatek některého ze svrchu uvedených znaků býti vyvážen existencí znaků ostatních. Naproti tomu není vyloučeno, že určitý podnik vykazuje ten či onen znak živnosti tovární, přece však, posuzuje-li se ve svém celku, nebude lze jej uznati za podnik tovární, nýbrž za podnik pouze řemeslný (sr. nál. Boh. A 4955/25).

Z toho je patrné, že nss může vlastní úsudek živn. úřadu o továrním charakteru určité výrobní živnosti přezkoumati jen v mezích § 6 zák. o ss v tom směru, zda úřad zjednal si pro své rozhodnutí bezvadným způsobem dostatečný skutkový základ, zda veškeré směrodatné okolnosti své úvaze podrobil a je-li závěr, jež z těchto skutečností vyvodil, logicky možný.

Zsp v Brně neuznala továrního rázu podniku stěžující si firmy vzhledem ke třem okolnostem, a to že investovaný kapitál je poměrně nízký, že jest zaměstnán malý počet dělníků (asi 8) a že není provedena dokonalá dělba práce.

V odvolání k žal. úřadu brojila stěžující si firma jedině proti předpokladu žal. úřadu, že investovaný kapitál je poměrně nízký, nevznesla však námitek proti správnosti dalších předpokladů, t. j. že je zaměstnán malý

počet dělníků a že není provedena dokonalá dělba práce, takže tento skutkový předpoklad pro závěr první stolice zůstal odvoláním neotřesen. V důsledku toho mohl žal. úřad právem vycházeti z toho, že znaky, které by mohly svědčeti pro tovární ráz podniku, totiž větší počet dělníků a provedená dokonalá dělba práce, u podniku, o který zde jde, dány nejsou. Dovozuje-li nyní stěžující si firma ve stížnosti k nss, že v podniku je provedená účelná dělba práce a že právě vzhledem k tomu je počet dělníků poměrům odpovídající, jest výtku tato nepřípustná, ježto v řízení správním uplatněna nebyla a žal. úřad neměl podnětu zaujmouti k těmto tvrzením stanovisko (§ 5 a 6 zák. o ss). Stejně jest tomu i stran námitky, že jedním z hlavních znaků řemeslného provozu živnosti pekařské je prodej vyrobeného zboží ve vlastní prodejně, což se však ve sporném podniku neděje.

Vzhledem k obsahu odvolání zůstal tu na sporu jediný znak, svědčící továrnímu rázu podniku, totiž výše investovaného kapitálu. Uznal-li za tohoto stavu věci, kde, jak právě uvedeno, byl uplatněn jediný znak pro tovární charakter, žal. úřad, posuzuje podnik v jeho celku, že mu nelze přiznati tento charakter, kdyžť zůstalo odvoláním nepopřeno, že jiných znaků tu není a ostatní první stolicí uvedené okolnosti mluví proti tovární povaze, nelze vzhledem k tomu, co úvodem bylo řečeno, shledati, že by názor žal. úřadu byl nelogickým nebo neměl dostatečného podkladu ve spisech, nebo byl založen na nedostatečném řízení.

Stížnost má ovšem za to, že žal. úřad nemohl podniku odepřítí povahu továrního závodu, protože byl již dřívějším rozhodnutím témuž závodu přiznán. Tu však přehlíží, že tehdy byl tovární ráz uznán za jiných předpokladů, totiž že byl zaměstnán daleko větší počet dělníků, a že tímto uznáním nebyla vytvořena res judicata i pro budoucnost, neboť otázku, jde-li o podnik továrního rázu nebo o živnost řemeslnou, dlužno posuzovati podle okolností, jaké tu jsou v tom kterém období; ostatně stěžující si firma, když převzala podnik od svého předchůdce, sama žádala o uznání povahy továrního podniku a úřady měly v této žádosti podnět znovu zkoumati, jsou-li nyní splněny předpoklady pro takový výrok. Důvody ekviteními, které stížnost dále relevuje, nemohl se pak nss zabývati, ježto zkoumá toliko zákonitost nař. rozhodnutí.

Č. 10.343.

Zemědělství (Slovensko): * Není právní normy, jež by pro mezičasu až do vytvoření společenstva podle zák. čl. X:1913 podrobovala propachtování nemovitosti, jež do společenstva má býti pojata podle § 26, jakémukoli schvalování adm. úřadů.

(Nález ze dne 11. února 1933 č. 2225.)

V ě c: Michal G. v N. proti zemskému úřadu v Bratislavě o schválení pachtovní smlouvy.